

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu** Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Petif**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

Armonizarea salariilor, de Tr. R. Scriban, magistrat;

— *Câteva aspecte ale falimentelor*, de Ion G. Ione-cu, magistrat;

— *Criza din Baroul Român. Cauzele și rezolvarea ei prin Asociațiunea profesională*, de Petre Alex. Mănescu, avocat;

— *O carte de valoare: Fresca Justiției contemporane Române*, de Fr. Stanetti. *Recenzie* de Vladimir Șardin, avocat.

JURISPRUDENȚE:

— Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: *Eduard Kapann* (Bucovina, Neconstituționalitate. Recurs. Inculpat condamnat. Apel pendinte. Incident de prematuritatea judecării chestiunii neconstituționalității spre a se judeca mai întâi apelul. Inadmisibilitate. § 296 proc. civ. buc.);

— Idem s. I: *Pelaghia Siromasenco* cu *Maria Bernstein*. (Basarabia. Succesiune. Incapacitatea prevăzută de legile ruse persoanelor intrate în monahism de a primi averi din succesiune. Dacă se mai aplică sub imperiul legilor române);

— Idem, s. III: *C. Gr. Cereșeanu și a.* cu *Ministerul Agriculturii și Domeniilor*. (Contencios administrativ. Act administrativ de autoritate. Deciziunile Ministerului de Domenii pentru punerea pădurilor sub regim silvic. Acțiune în contencios. Admisibilitate), cu o Notă de d. Remus C. Benișache, consilier la Inalta Curte de Casație;

— Curtea de apel Buc. s. II: *Grigore Vasilevici zis Grîșa și a.* (Legea pașapoartelor. Strein intrat în țară fără pașaport printr'un loc hotărît trecerii (portul Constanța). Dacă faptul intră în prevederile art. 8 din legea pașapoartelor), cu o Notă de d. Hariton Udrea, magistrat.

Armonizarea Salariilor

D-l Ioan C. Filitti scrie în ziarul „Adevărul” nr. 15.545, cu data de 15 Sept. 1934, un articol cu titlul de mai sus., în care se ocupă și de salariile magistraților .

Se ridică contra salarizării înaintașilor pe loc, cu salariile celor efectivi.

D-sa numește „privilegiate” aceste salarizări, care nu cadrează cu „principiile fundamentale”.

„Bugetul Ministerului de justiție este „oberat” prin sistemul înaintărilor pe loc a UNORA (d-l Filitti subliniază) dintre magistrați la gradul și salariile unor situații superioare acelorora pe care le au efectiv.

D-sa constată că sunt vreo 220 de magistrați înaintați pe loc, care primesc leafa gradului efectiv.

D-sa dă și soluții. Să se desființeze salariul gradului și să se creeze gradații nu mai departe de cât până la gradul imediat superior, spre a se îmbunătăți salariile celorlalți magistrați.

Adică, să se ia dela gura unora și să se dea altora.

Numărul celor înaintați pe loc este așa de mic, că nu văd cum este „oberat” bugetul Ministerului de justiție prin aceasta, iar rețeta ce o dă, este departe, foarte departe, de soluțiune.

Articolul d-sale în privința magistraturii nu are în vedere prevederile legilor și este complet nedrept.

În prima linie, este complet injust că salariile sunt calculate după rang și nu după stagiul. Profesorii au gradații mecanice. Noi nu le avem. Atunci s'a creat sistemul înaintărilor pe loc, în baza cărora primești salariul consilierului de Curte după 12 ani și mai bine de funcțiune ca judecător. Și condițional, dacă te-ai distins, fapt constatat după rapoarte de anchetă, cercetări, condițiuni care-ți dau dreptul la o viață mai omeoasă.

Acest spor de salar s'a acordat în baza unei „legi”, s'a dat un decret semnat de rege, faptul a intrat în noțiunea „drepturilor câștigate” și a titlului și a salariului, atunci cum pot fi numite de d. Filitti „privilegiu” aceste situații care nu cadrează (ba cadrează perfect) cu pactul fundamental ?

Eu am un sfert de veac de funcțiune, în magistratură și etatea de 54 ani. Primesc un salar de 15.300 lunar. Sunt înaintat consilier pe loc de câțiva ani. Dacă mi s'ar lua rangul (ar fi o injustiție, o lovitură morală) și salariul (ar fi o batjocorire a celor 25 ani de muncă grea pe altarul justiției) aș rămânea cu 8.000 lei pe lună. Două mii

de lei fiind dați la chirie, rămâne 6.000 lei lunar.

Ei, Domnule Filitti, eu te-aș găzdui la mine acasă o lună gratuit și te-aș ruga să-mi faci bugetul lunar, ca să pot trăi la nivelul funcțiunii, să-mi plătești rețete la farmacie, doctor, servitoare, haine întregii familii, taxe școlare pentru copii la universitate și liceu, plus hrană pe 30 zile.

Aș muri de foame și eu și d-ta, Domnule Filitti.

Nu exagerez.

Am muri de foame amândoi!

Iată greșala că salariile sunt calculate după rang. Ca să avem magistrați sătui și flămânzi, îmbrăcați și goi. Le vine oamenilor poftă de scris și se cred în drept să dea remedii. Salariul viitor trebuie calculat pe bază de stagiu, nu de rang. Intri cu un salariu inițial care crește mecanic, la fiecare 5 ani și în așa mod, ca să poți trăi demn, cum cere interesul social, la nivelul funcțiunii, la adăpostul tentațiilor, ferit de grija zilei de mâine, de umilinți și dureri.

Salariul să fie foarte puțin diferențiat după instanță, căci toți sunt magistrați, oameni cu aceleași nevoi. Salariul dublat pe considerațiunea „efectiv” e imoral. Un judecător de ocol ori tribunal în etate de 40 ani și un consilier efectiv de aceiași vârstă, toți cu același stagiu în justiție, primesc primii 8.000 lei lunar și secundul 16.000 lei lunar. Dublu! Pe ce rațiune morală se așează dublul acesta? De ce unul să suferă și altul să trăiască? Nu sunt oamenii aceiași bresle? Nu sunt magistrați la fel? De ce, „consilieri”? și „judecători” când sunt toți aceiași? Noi avem o funcțiune care nu primește comanda, ordinul. Deci, noi nu avem șefi. Șeful meu, este conștiința mea. Ideia de „magistrați superiori” este arbitrară. Se judecă în apel ori recurs pe baza complectelor *mai numeroase*, nu a superiorității, căci nimeni nu ne constată în laborator când trecem la alte instanțe zise de apel ori casație.

Salariul trebuie acordat numai pe baza stagiului.

Articolele care vorbesc despre magistrații care primesc salariile gradului sunt alarmante, ne ridică liniștea sufletească, ne turbură mintea, ne ia odihna.

Ele fac rău magistraturii.

Ziarul „Universul” a desmințit lunile trecute că s'ar putea atinge cineva de ceia ce s'a dobândit prin lege.

Nu se poate legifera barbaria, inexistența sufletului, lipsa conștiinței!

Totul nu poate fi decât o chestie de viitor, fapt dictat și de morala și de dreptatea care trebuie să stea permanent la temelie unei țări.

TRAIAN R. SCRIBAN

Câteva aspecte ale falimentelor

Sentiința de declarare în stare de faliment a unui comerciant ce a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale are, în genere, consecințe juridice foarte importante atât în ce privește persoana comerciantului falit și patrimoniul său, cât și în ce privește creditul și economia generală. Se

știe ce rol important joacă creditul în afacerile comerciale și ce rol esențial ocupă în societatea modernă. Fără credit nu se fac afacerile comerciale și fără dânsul nu ar putea exista comerțul. Inșă, pentru ca acest credit să se găsească pe piață eficient și oricând, trebuie asigurat prin toate mijloacele posibilitatea lui de recuperare, în ipoteza, când unul din debitori, din diferite motive nu-și mai poate face față obligațiilor sale; căci o idee esențială este punctualitatea în executarea obligațiilor. Plata sau neplata unei datorii poate să determine continuarea sau prăbușirea negoțului care de cele mai multe ori atrage prăbușirea încă a unui număr mare de comercianți legați între dânsi ca un lanț.

Pentru a garanta esența comerțului însuși, adică creditul și pentru a apăra și salva interesele multiple și rivale ce se nasc odată cu provocarea dezastrului comercial s'a creat instituțiunea falimentului.

Încă din timpul romanilor și acum, în toate legislațiunile, această instituțiune a fost amănunțit organizată, legiuitorii acordându-i o deosebită importanță.

În general, orice lege asupra falimentului prezintă două caractere principale.

Mai întâi constatarea încetării plăților de către un comerciant nu se poate face decât prin hotărâre judecătorească care are autoritate generală, erga omnes și această constatare în toate legislațiile nu se face decât de justiție.

Iar în al doilea rând, organizarea unei proceduri colective care are de scop de a proteja și pe creditorii contra relei credințe a debitorului și pe debitorul de bună credință și societatea, ordinea publică, care este interesată în conflictul intervenit între creditorii și debitorii în urma declarării.

Tot din această concepție mai rezultă că legea falimentară este totodată și o lege de rigoare pentru că falitul este isbit de decăderi și incapacități politice și comerciale, căci i se ridică dreptul de dispozițiune și administrație a patrimoniului său organizându-se o lichidare colectivă, precum și o lege de favoare pentru falit, căci după deschiderea falimentului este apărât de urmăriile individuale ale creditorilor săi, având și posibilitatea obținerii unui concordat.

Organizarea procedurii falimentare și a consecințelor lichidării falimentelor a preocupat mult legiuitorii din toate statele civilizate căutându-se soluțiuni de așa natură încât procedura falimentară să nu fie un mijloc de a isgoni pe debitorii comercianți de a face apel la dânsa. „Une loi de faillites sera bonne si elle inspire au commerce l'habitude de preferer le reglement legal et judiciaire des faillites a tout autre mode de les terminer”. (*Renouard, Traité de faill. T. I, p. 176*).

Problema numărului falimentelor declarate, modul cum au fost lichidate și sancțiunea aplicată falitilor de rea credință, a fost o preocupare de seamă a legiuitorilor din diferite state care, după cum vom vedea mai jos, au organizat diferite sisteme de statistice.

Statistica falimentelor este interesantă în deosebi căci ea ne pune în lumină reaua credință a comercianților sau negustorilor, care exercită în

mod necinstit comerțul, cu intenția de a frustra mai mult sau mai puțin pe creditorii ce le-au acordat credite. În congresele internaționale statistice, statistica falimentelor a fost obiectul unor interesante discuțiuni și chiar s'a preconizat principiile de întocmire a unei statistice științifice. Un lucru totuși amintim, că marile centre comerciale și industriale consultă întotdeauna statisticele judiciare comerciale ale unei țări înainte de a-i acorda credite pentru mărfurile ce exportă. (Istoriicul statisticei judiciare în România de E. C. Decusară, pag. 11).

Căci după cum spune d-l profesor C. Stoianovici, (Falimentul, curs predat la Universitatea din București, anul I, Doctorat, pag. 59) dacă capitalistul știe că o justiție severă dar dreaptă aplică pedepse instituite contra debitorilor necinstiți, fixează cu deosebită atențiune data încetării plăților unui debitor, ceea ce are repercursiune asupra actelor de debitori, lichidează cinstit și cu cele mai mari folase pentru creditori și debitori massa falimentului; urmărește cu cea mai mare economie lichidarea pentru ca cheltuelile procedurale să nu mistue activul, atunci creditul este mai puțin acordat și deci comerțul și industria se pot desvolta spre folosul economiei naționale.

Spre acest scop în toate țările s'a organizat statistici falimentare cu ajutorul cărora s'a putut observa cu mult succes dacă actuala organizare falimentară a dat roadele dorite sau nu.

Astfel în Franța, în fiecare an, se prezintă președintelui Republicei o dare de seamă, foarte amănunțită, asupra mersului falimentelor și lichidațiilor judiciare făcându-se totdeauna și studii comparative pe perioade de câte 5 ani, pentru a se putea observa lichidările și mai cu seamă cotele cu care s'au lichidat.

În Germania, deasemenea se dă o mare importanță acestei statistici care însă înainte de 1887 se făceau odată cu memoriul anual al administrațiunii financiare.

În Statele Unite ale Americii de Nord, conform art. 53 din legea din anul 1889 se obligă procurorul general să dea informațiuni relative la rezultatele falimentelor din punctul de vedere al lichidărilor.

La noi în țară s'a întocmit și s'a dat o mare importanță statistice falimentelor dela 1869—1914 de către d-l N. Alexandrini însă situația nu este încurajătoare. Astfel pentru perioada dela 1899—1914 numărul falimentelor care nu au dat nici un activ reprezenta 16 la sută din totalul celor declarate, 13 la sută au primit peste 50 la sută, iar 0,9 la sută au primit până la 50 la sută. (C. Stoianovici, idem, pag. 162).

După război însă grație muncii și priceperii desăvârșite a problemei de către eruditul jurist d-l Decusară, avem și noi statistici falimentare complete și exacte. Căci după cum arată d-sa în studiul asupra istoricului statisticii judiciare în România, pag. 32, statistica penală va procura datele referitoare la actele de comerț care au o importanță deosebită pentru economia națională, cum sunt falimentele, etc. În deosebi, falimentelor li se vor da importanța ce o merită, întrebându-se buletinul individual.

Dacă numai în parte ne aruncăm o scurtă pri-

vire și numai pentru câțiva ani pe statisticele noastre, vom constata, din nefericire că aceste statistice nu sunt de natură să ne bucure, ci tocmai să dea de gândit.

Astfel din statistica pe anii 1925, 1928, reținând cea mai importantă parte și anume în privința activului realizat din vânzarea faliților se constată (pag. 31) că creditorii chirografari nu și-au putut recupera în mediu decât 16 la sută din creanțele lor, ceea ce constituie o pierdere destul de însemnată (84 la sută) din capitalul împrumutat.

Iar cheltuelile făcute cu lichidarea falimentelor reprezintă 26,2 la sută din activul realizat din vânzarea averii creditorului falit.

După cum se poate ușor constata cheltuelile de administrațiune și lichidare a falimentelor sunt mari, exagerate și absorb o sumă destul de importantă din activul realizat prin vânzarea averii debitorului, care constituie gajul comun al creditorilor.

Tot din această statistică (pag. 31) se vede că creditorii în unele cazuri n'au luat nici 0,5 la sută din creanța lor și în rare și excepționale cazuri 30 la sută din creanța lor.

Nici statisticele ulterioare nu sunt mai îmbucurătoare. Astfel din statistica judiciară a României pe anii 1929, 1930 (pag. 35) creditorii nu și-au recuperat din creanțele lor în cursul anilor 1929, 1930 decât 8,5% față de 7,5% în cursul anilor 1927, 1928. După cum se poate constata creditorii au avut pierderi foarte mari prin lichidarea averii debitorilor lor (91,5 la sută).

În ce privește însă suma cheltuelilor necesitate cu administrarea și lichidarea falimentelor se constată o enormă creștere căci pentru anii aceștia se ridică la frumoasa sumă de 34 la sută din totalul realizat prin vânzarea averii falitului. Deci numai 66 la sută s'a împărțit creditorilor cari, nici în acești ani nu au fost mai fericiți căci au pierdut aproape în întregime capitalul lor.

O altă latură de examinat tot în legătură cu o bună lege falimentară este aceea a sancțiunilor aplicate debitorilor faliți de rea credință. Tot după statistici pe anii 1929, 1930 și chiar pe anii anteriori se constată o indulgență neexplicabilă a instanțelor noastre judecătorești. Majoritatea bancrutarilor frauduloși sunt condamnați la pedepse pecuniare și cei condamnați la pedepse corecționale sunt prea puțini și pedepsele prea mici.

O statistică a Tribunalului Ilfov asupra falimentelor pe 5 ani (1925—1929) ne arată că media generală convenită creditorilor chirografari pe acest period de timp este numai de 3,84 la sută.

Din examinarea sumară a acestei statistici se poate deduce că multiplele declarații în stare de faliment sunt o mare nenorocire pentru economia și creditul țării. În afară de faptul că sunt scoși din comerț comercianți care au fost de bună credință victimele împrejurărilor economice și crizele, însă odată cu aceștia se prăbușesc creditorii chirografari care își pierd în întregime avutul lor. Credem că legiuitorul cu ocazia modificării codului de comerț va căuta să remedieze în parte cel puțin acest rău.

Revenind la conceptul general al unei legi falimentare credem, că o bună lege este aceea care

prin măsurile luate asigură în cel mai înalt grad realizarea creanțelor creditorilor. Această realizare nu este posibilă decât dacă legea este astfel concepută încât debitorul în jenă momentană să recurgă singur la dânsa pentru a-și lichida datoriile sale, fără să mai aștepte cererile de declarație în stare de faliment a creditorilor. Cu alte cuvinte, această lege să fie atrăgătoare pentru debitori, care să recurgă la dânsa mai înainte de a-și fi pierdut întregul activ prin încercări disperate de a se menține ascunzându-și situația sa.

Definițiunea Falimentului

Conform art. 695 codul com. român, falimentul este „Starea comerciantului care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale”.

Procedural, falimentul constituie o procedură de execuțiune silită aplicabilă pentru lichidarea avutului comercianților din cauză că s'au aflat în stare de încetare de plăți pentru datoriile comerciale (*M. Pașcanu, Dr. Falimentar Român, pag. 8. Tip. Curierul Judiciar, București.*)

Falimentul este organizarea legală și procedurală de apărare colectivă a creditorilor împotriva insolvenței comerciantului. (*Bonelli, Del falimento, ed. II, vol. I, pag. 2.*)

Falimentul este o măsură conservatoare, de corecțiune, și de egalizare a creditorilor în fața bunurilor falitului. (*Jurisprudența Generală 1926, pag. 682, nota I. V. Gruia.*)

Falimentul astfel arătat apare ca procedură specială aplicată numai comercianților în încetare de plăți și se aplică numai comercianților în toate legislațiile ce fac parte din grupul latin. Fac parte din acest grup Belgia, Marele ducat de Luxemburg, Italia, Bulgaria, Turcia, Egiptul, Grecia, Portugalia, Argentina, Chili, Brazilia, Venezuela, Mexicul, Japonia și România. Până la 1840 în Muntenia se aplica codul Chalimach care prevedea că falimentul era aplicabil și necomercianților. Introducându-se apoi codul de comerț tradus după legea franceză din anul 1838 s'a aplicat falimentul numai comercianților, iar dela 1864 s'a aplicat și în Moldova.

În grupul germanic între care intră și legislația din teritoriile alipite, procedura colectivă a falimentului se aplică atât comercianților cât și necomercianților.

Din cuprinsul dispozițiilor codului comercial relativ la faliment se deduce că el este o stare de fapt consistând în aceea că comerciantul nu mai poate plăti datoriile sale comerciale. Această stare de fapt este de ordin publică putând fi denunțată de oricine, iar instanțele de fond au căderea de a constata chiar și din svon public. (Cas. III, decizia 354 din 1928 în Buletin. Cas.)

Deși însă caracterul Instituției este înainte de toate procedural totuși se distinge o parte de drept material (deducțiunile și efectele rezultând din raporturile patrimoniale ale debitorului cu creditorii săi) și una formală (norme relative la organizarea administrativă și diverse proceduri speciale, totuși prima este subordonată celei de a doua). (*Bonelli, Del falimento, I, Nr. 1.*)

Trecând la altă ordine de idei și tot în legătură cu marea importanță ce se dă noiei stări co-

merciale a unui comerciant ce a încetat plățile sale comerciale, vom observa grija tuturor legislațiilor de a fi aduse la cunoștința tuturor în această situațiune.

Astfel, începând cu legislația noastră, art. 710 din codul de comerț dispune ca un extract al sentinței declarative de faliment se afige, în termen de 24 ore la ușa Tribunalului independent de publicitate cerută de art. 943; iar acest articol dispune că sentințele și încheerile tribunalului pronunțate conform art. arătat se vor afige la ușa tribunalului și la alte locuri obișnuite, în comuna unde reșade tribunalul, în comuna unde reșade Curtea de apel, în comuna de reședință a falitului, în toate locurile unde el avea stabilimentele de comerț și în sălile burselor și Camerelor de comerț din acele localități; apoi în foaia anunțurilor judiciare ale locurilor sus arătate, cu dreptul pentru judecătorul sindic de a ordona publicarea și în alte ziare când împrejurările falimentului ar cere o mai întinsă publicitate.

Legea ungară îndatorează instanța declarativă de a emite publicații care se afișează chiar în ziua declarării și se însereză de 3 ori în foaia oficială (Buletinul Justiției) publicându-se în ziare și chiar în streinătate. Un exemplar din deciziunea de deschiderea falimentului se trimite parchetului, perceptoratului, oficiului de poște și telegraf, celui de navigațiune și cale ferată dela domiciliul falitului. Oficiile de poștă, telegraf, cale ferată sau navigațiune sunt datoare să înmâneze, după primirea hotărârii, curatorului, scrisorile telegramele și celelalte lucruri trimise pe adresa falitului; iar când falitul posedă imobile se notează declararea în cartea funduară, fără prejudicierea masei credale.

Potrivit dreptului austriac o publicație se afișează la ușa instanței falimentare în chiar ziua declarării în stare de faliment, la pretură unde comisarul falimentului își are domiciliul sau reședința, la tribunalul domiciliului sau sediul exploatării profesionale a datoricului, apoi la organele fiscale, la Monitorul Oficial; se notează în cărțile funduare ca și în dreptul unguresc, se notează în registrele de societăți și firme, în registrele de brevete și în cele de vase de navigațiune. În fine se înștiințează băncile și instituțiile de depozit pentruca eventualele manipulări ale fondurilor să nu se facă fără știința autorității falimentare.

În Germania se mai fac și notificări individuale creditorilor și debitorilor cunoscuți în momentul sentinței declarative care notificări pot fi expediate și prin poștă.

În Spania, publicațiunile cuprind și anunțarea către terți să nu plătească nimic falitului direct, iar deținătorii de bunuri aparținând falitului trebuie să le declare, sub pedeapsă de a fi considerați ca complici ai falitului în cazul când ar conveni acestor dispozițiuni.

Acest sistem este admis și în Anglia.

Legea Belgiană, a admis, ca și legea Română și Italiană, tot 3 zile pentru afișarea publicațiilor cerute de lege.

În legislațiunea noastră ulterior legii pentru înființarea unui registru al comerțului hotărârile

de declarare a falimentului comerciantului, acele de omologare etc. se vor menționa în registrul comerțului, din Oficiu, conform art. 6 din lege după ce au fost trimise de greșele instanțelor conform art. 2 din aceeași lege.

Această întinsă publicațiune ce se dă hotărârii declarative este absolut necesară pentru a se aduce la cunoștința terților cari sunt astfel scutiți de pagube imense, fiindcă aceste sentințe nu se comunică.

După cum ușor se poate constata din examinarea diferitelor mijloace de publicațiuni credem că cel mai eficace și care ar putea fi adoptat în viitoarea noastră legislațiune este acela preconizat de legislația austriacă, ca fiind cel mai amănunțit organizat și astfel având posibilitatea ca să fie cunoscută starea nouă a comerciantului de câți mai mulți.

Se pare însă că în viitoarea legislațiune comercială a României va fi adoptat tot actualul sistem de publicațiuni din codul de comerț în vigoare căci într'un proiect publicat de Uniunea Camerelor de comerț și industrie în anul 1928 prin art. 1175 se prevăd aceleași publicații și în aceleași locuri.

În anteproiectul codului comercial publicat de Consiliul Legislativ în anul 1931 sub art. 635 se arată cum va fi publicată și unde sentința prin care se declară falimentul, sistemul fiind același ca și în actualul cod afară de comunicarea făcută registrului de comerț și mențiunea în registrele publice sau cărțile funduare când falitul posedă imobile.

Această publicație și același sistem s'a menținut în proiectul codului comercial cartea 3-a despre faliment în art. 730.

Efect juridic. — Sentința chiar nepublicată și neafișată își produce toate efectele, cei care au tratat cu falitul în urma sentinței deși neafișată și nepublicată sunt considerați ca și cum au cunoscut sentința. Singurul efect în privința afișării extractului este că dela data afișării lui încep să curgă căile de atac contra sentinței.

O chestiune ce s'a ridicat a fost aceea de a se ști în sarcina cui cade obligațiunea afișării extractului sentințelor declarative de faliment, a fost rezolvată de jurisprudența noastră în sensul că afișarea extractului sentinței declarative, fiind un act urgent și care se îndeplinește „ex officio” se face de către greșierul instanței, iar nu prin Cornul portăreilor. (Curtea apel Iași s. I. *Curierul Judiciar*, 1930, pag. 171, cu o notă a d-lui profesor F. Sion, care de acord cu *M. Pașcanu*, Dr. fal. român, pag. 107, nr. 11, este de părere că afișarea conform art. 244—245 din legea de org. judecătorească și art. 24 și urm. din regulamentul serviciilor portăreilor, nu se poate face decât de portărei, neintrând în atribuțiunile greșierului).

Chestiunea a fost rezolvată în proiectul Codului comercial cartea III-a, aliniatul ultim al art. 730, în sensul că comunicările, afișările și publicările se vor face prin îngrijirea Greșiei și pe cheltuiala masei.

Despre sentința declarativă

În dreptul nostru, în general hotărârile sunt declarative de drepturi, în sensul că ele deciară drepturile respective ale părților, adică constată dreptul. Ele nu atribuie părților drepturi noi, nu creiază situații juridice ce nu existau mai înainte.

Alte hotărâri stabilesc o nouă situație juridică, adică sunt creatoare de drepturi, cu alte cuvinte, sunt constitutive. Astfel sunt acelea privitoare la starea și capacitatea persoanelor între care este și sentința de declarare în stare de faliment. Deși în aceste cazuri judecătorul constată un drept preexistent, în baza voinței părților și a legii, el impune noua situație juridică.

Alt caracter al sentinței declarative este acela că are autoritate „erga omnes”, prin derogare dela dreptul civil și comercial unde hotărârile au efect numai față de părțile ce au figurat în proces.

Sentința declarativă de faliment (precum și toate celelalte — sentințe date în materie de faliment) este executorie provizoriu deși este susceptibilă de opoziție și apel.

Această execuție provizorie nu poate fi suspendată, nici în fața Tribunalului, nici chiar în apel căci în materie falimentară nu este aplicabil art. 338 cod. pr. civ., care nu se referă decât la sentințele prin care judecătorii primei instanțe, azând de dreptul de apreciere recunoscut lor în cazurile limitative din art. 129 pr. civ.; iar în materia falimentului nu există un text expres de lege care să permită suspendarea executării. (Curtea apel Craiova I, 30 Martie 1925, Pand. Săpt. 1925, pag. 166, *Dreptul* 1925, pag. 95; Apel Craiova I, 30 Ian. 1925, precum și jurisprudențele de sub art. 708 din cod. com. rom. Adnotat *Stelian Ionescu* și *Proefescu* și din falimentul prof. *Ef. Antonescu*, sub același articol: codul de procedură adnotat *C. Zota*, sub art. 338 nr. 32, o sentință a trib. Ilfov s. I-a com., cu nr. 653 din 9 Iunie 1926).

Sentințele declarative nu se comunică nimănui, numai se publică și nu sunt susceptibile de apel și opoziție, decât în cazurile prevăzute de art. 711 și 944 cod. com.

Deasemenea conf. art. 711 orice persoană interesată are dreptul să facă opoziție contra sentinței declarative și să ceară ridicarea stării de faliment a aceluia comerciant dacă face dovada că nu se afla în încetare de plăți. (*Curierul Judiciar* pe anul 1908, pag. 223, cu o notă a d-lui *I. Ionescu-Dolj* precum și jurisprudențele de sub art. 711 din cod. com. rom., adnotat *Stelian Ionescu* și *Proefescu*).

Opoziția contra sentințelor declarative nu poate fi fondată decât pe considerațiuni deduse din lipsa condițiilor cerute de lege, pentru deschiderea concursului creditorilor, ca de pildă inexistența insolvenței, ori a calității profesionale a declarativului, sau că datorile nu sunt de natură comercială, iar nici decum pe motive de ordin procedural. Astfel nu se poate admite opozițiunea pe lipsa de calitate a aceluia ce a făcut cererea. (*M. A. Dumitrescu*, pag. 200, vol. 6). *M. Pașcanu* admite că s'ar putea totuși invoca motive privitoare la nulitatea sentinței ca de pildă eroarea asupra numelui debitorului, afară de cazurile când identificarea este totuși posibilă. (*Drept Fal. Rom.* pag. 103).

Apelul. — În afară de dreptul de opoziție conferit de art. 711 cod. com., falitul judecat în lipsă și cel care a fost declarat din oficiu fără să fi fost chemat sau deși chemat dar judecat în lipsă, are dreptul să facă apel până în termen de 10 zile libere dela aceeași dată, adică dela afișarea extractului prevăzut de art. 710 c. c.

Acest drept poate fi exercitat, pe lângă falit de toate celelalte părți litigante, fie în instanța declarativă, fie devenite litigante prin exercițiul dreptului de terță opoziție alcătuit de al. 3 al art. 711 c. c. Falitul poate însă face și deadreptul apel atunci când a fost declarat fără să fi fost citat, căci dânsul este socotit întotdeauna ca parte litigantă. Creditorii și ceilalți interesați nu pot face apel decât dacă au devenit părți litigante la prima instanță. Deasemenea creditorii care nu au figurat la prima instanță nu mai pot interveni în instanța de apel, dânsii fiind reprezentați prin judecătorul sindic conform art. 708 și 717 c. com.

Judecarea în apel. — Chestiunea ce s'a pus în apel a fost aceea de a se ști dacă Curtea poate în urma apelului falitului să ridice starea de faliment pe motiv că după declarare a achitat și desinteresat pe creditorii săi. Jurisprudența aproape în unanimitate a rezolvat în sens afirmativ această problemă ridicând starea de faliment. Pentru a ajunge la această soluțiune s'a spus că sentința declarativă de faliment nu are caracterul sentințelor de drept comun cu efect retroactiv din momentul cererii, ci este o sentință care atribuie falitului și creditorilor săi o condiție juridică deosebită de aceea pe care a avut-o până în momentul pronunțării hotărârii. Prin urmare, aceste sentințe fiind date cu apel în baza efectului devolutiv al apelului, apelantul are dreptul să uzeze în apărarea sa de toate mijloacele și împrejurările de fapt survenite în favoarea sa dela declararea sa în stare de faliment și până când sentința a devenit definitivă.

Casația română a considerat că este o omisiune esențială faptul unei Curți de apel, când nu se pronunță asupra unor mijloace de probă legală invocate pentru prima oară la Curte și prin care falitul voește să dovedească că nu este în încetare de plăți, fapt concludent în cauză și de natură a schimba soluția și soarta procesului. (Cas. III, decizia nr. 98 Buletin 1905 pag. 1758). În acest sens și jurisprudențele de sub art. 711 din cod. com. adnotat *St. Ionescu și L. Preoțescu*).

Totuși, doctrina unanimă, majoritatea jurisprudențelor italiene și câteva instanțe de fond românești, (C. Ap. Iași, Dreptul 1910, pag. 59; Trib. Neamțu 22 Aprilie 1911, *Curierul Judiciar* pag. 267; Trib. Ilfov, *Jurisprudența Generală* pe 1925, pag. 1549; Trib. R.-Sărat, *Dreptul* 1910, pag. 62; Trib. Putna, *Curierul Judiciar*, anul 1908, pag. 224; Trib. Iași 1909, *Dreptul* 1910, pag. 63 cu adnotarea *D. Alexandresco*) refuză această soluțiune a ridicării stării de faliment prin achitarea datorțiilor în timpul dela declarare și până la judecarea în apel, întrucât starea de faliment comportă „inso facto” o serie de efecte ale sentinței declarative, cele mai multe stabilite în interesul creditorilor nelitiganți, îndepărtați și absenți precum și descalificarea datornicului și care toate nu

pot fi nimicite decât numai prin desinteresarea tuturor creditorilor în afară de cei stăruitori. (*M. Pașcanu*, Dr. Fal. Rom., pag. 112; *Ef. Antonescu*, Fal., pag. 53, unde se reproduce în întregime o interesantă decizie în acest sens a Curții de apel Galați s. I, nr. 55 din 9 Octombrie 1926 care însă a fost casată prin decizia Casației s. III nr. 181 din 18 Februarie 1927).

Terța opoziție (Contestație). — În ipoteza respingerii unei cereri de declararea falimentului la prima instanță și admiterii de către Curte a declarării în stare de faliment, terțele persoane interesate pot ataca deciziunea dată pe cale de contestație în acelaș termen de 10 zile dela data afișării extractului.

(va urma).

IOAN GH. IONESCU
Magistrat Trib. R.-Sărat

CRIZA DIN BAROUL ROMÂN *)

CAUZELE ȘI REZOLVAREA EI PRIN ASOCIAȚIUNEA PROFESIONALĂ

Domnule Președinte, Distinși Colegi.

Aceste observațiuni, sunt destinate colegilor din toate barourile țării, ca să fie reținute și judecate la justa lor valoare, ca din propuneri să poată deveni prin ratificarea lor, de către fiecare barou și de Uniunea Avocaților din România, fie chiar numai într-o infimă parte, realizări soluționatoare a crizei ce bătute cu furie viața economică, morală și juridică a Barourilor.

Baroul Corpului de Avocați Români, a fost creat și organizat printr'o lege incompletă în 1864. Abia în 1907 s'a legiferat o organizare pe principii noi, ce a format legea de bază a Corpului de avocați din Vechiul Regat până la legea actuală de unificare votată în Februarie 1923 și modificată în 1931 *).

Din această lege se degajă puternic *principiul autonomiei fiecărui Decanat*.

Utilitatea acestui principiu nu s'a resimțit decât în parte prin crearea asociațiunii profesionale a Sindicatului Corpului de Avocați.

Desideratul formulat pentru „*Federalizarea Barourilor*”, pronunțat în congresul avocaților din 1911 dela Iași, și-a găsit creațiunea neaoș românească în înfăptuirea organului central al instituțiunii „*Uniunea Avocaților din România*”, propus și admis de Congresul din 1921 și tradus în legea din 1923, ce servește drept model azi chiar Barourilor streine din punct de vedere al organizării unitare și independente a Corpului de Avocați.

Menirea Uniunii

Necontestat că acest organ central, dorit de toți, și-a înțeles dintr'un început înalta-i menire: *Unificarea sufletească a profesiunii noastre* și a realizat-o

*) Comunicare rostită în ședința Congresului general al avocaților din ziua de 7 Septembrie 1934 la Oradia Mare, de *Petre Alex. Mănescu, avocat, membru în Consiliul General al Uniunii avocaților din România*.

*) A se vedea în broșura nr. 215 la *Curierul Judiciar*. Prețul 60 lei.

integral, datorită numai conducătorilor ei, care au dat dovadă de mult devotament și neobosită muncă, însoțită de o dragoste nedesmintită demnă de profesiunea noastră.

Concomitent cu prima realizare s'a luat apărarea intereselor și demnității ordinului avocaților din România.

Menirea Uniunii este consolidată prin reușita ei în aceste manifestațiuni de un înalt ordin profesional.

Rămâne acum, ca la rândul lor, toate Decanatele și fiecare avocat în parte, să fie solidari în susținerea luptei ce se duce pentru apărarea Justiției, aceasta corespunzând interesului obștesc.

Armonia profesională e gândul de înaltă morală socială ce stăpânește activitatea *Uniunii*.

Criza care bântuie Barourile a preocupat dintr'un început și face preocuparea de căpetenie și în momentele de față a conducătorilor Uniunii, îndreptând toată solicitarea lor către rezolvarea ei: ca una ce a început să pună în primejdie, chiar reputația morală a Baroului.

Cauzele crizei economice

Ele sunt multiple, vom reține numai pe cele mai importante:

Numărul enorm al avocaților ce pe fiecare an sporește într-o proporție îngrijitoare, accentuată mai ales în primul Barou al țării, unde numărul înscrisilor pare o cifră astronomică în comparație cu acela al Barourilor similare din marile metropole ale Apusului, raportat bine-înțeles la populațiunea acestor capitale.

De aci, natural, o diminuare a proceselor și o insuficiență a onorariilor.

Precara și îngrijitoarea stare generală economică, care a pus stăpânire puternică și pe Barou, cu amenințarea de a-i distruge demnitatea și viața-i morală.

Excesul de formalism, care a scos din pasul vremii justiția actuală, sub influența irresistibilă a noilor concepțiuni sociale, politice și economice.

Reaua organizație a justiției, care a depărtat pe împricinați dela judecătoria firești, prin faptul că nu-și văd dobândirea dreptului lor decât printr'o judecată lungă, rezultat al unor formalisme medievale.

Excesul de fiscalism, care silește pe justitiabili să renunțe la justiția oficială, organizată de Stat și să recurgă la judecata arbitrilor, ce are drept consecință slăbirea spiritului de dreptate și diminuarea veniturilor Statului.

Impozitul profesional excesiv. Samsarii, ielbarii, plaga Barourilor, ce se grezează pe lângă instanțele judecătorești și care exerochează pe împricinați, exploatază Baroul, distrug sentimentul dreptății.

Așezarea avocaților la orașe, într'un număr covârșitor, rămânând astfel satele văduvite de auxiliarii justiției.

Rezolvarea acestor cauze provocatoare de criză

O selecționare severă, prin examene riguroase, față de noii stagiați, întru cât se constată cu vădită durere, descreșterea totală a științei iuridice la noile elemente, odată cu această măsură salutară, imperioasă pentru asigurarea Corpului de Avocați din România de o înaltă organizare solidă și un rol social corespunzător contribuțiunii pe care avocatura a avut-o, o are și trebuie s'o menție în propășirea

culturală a țării noastre și a omenirii, urmează ca firească măsură și reorganizarea învățământului iuridic superior, care să separe pregătirea pentru Magistratură și Barou de cea pentru funcțiunile administrative, asigurând încă din Facultate o mai bună pregătire în vederea profesiunii de avocat.

Alături de această pregătire teoretică cu un plus de cunoștințe cristalizat în titluri de *Doctor în drept*, se cuvine o serioasă supraveghere din partea Barourilor în inițierea profesională practică prin stadiu și examene pentru dobândirea demnității de avocat.

Înlăturarea excesului de formalism, prin legiferări care să pue în pasul vremii justiția actuală, transformând-o în adevărata-i menire: o justiție rapidă, neîngreunată de formalismul stânjenitor.

Înlăturarea excesului de fiscalism dăunător și prestigiului justiției și veniturilor Statului.

Reducerea la capacitatea de plată a impozitului profesional.

O procedură unitară civilă legiferată, clar și fără controversă.

Toate aceste reforme salutare schitate nu pot deveni realități decât prin solidaritatea tuturor avocaților parlamentari.

Ca o datorie de înaltă moralitate profesională, se impune concursul integral al avocaților pentru stărpirea samsarilor și ielbarilor necalificați.

Decongestionarea Baroului orașelor, aceasta printr'o modificare a legii avocaților cu încurajarea materială a tinerilor avocați distinși, din partea Barourilor respective și chiar a Uniunii, de a li se asigura un trai mai omenesc și compatibil cu demnitatea de avocat în noile centre rurale.

Cu această măsură s'ar desvoltă simțul legalității la sate prin crearea unui Corp de apărători în miilocul sătenilor și desființarea ielbarilor și samsarilor judiciari dela sate, azi o adevărată plagă pentru împricinării dela țară.

Precara și îngrijitoarea stare generală economică, care a paralizat orice activitate rodnică în Barou, nu poate fi soluționată integral decât pe cale financiară și anume: *prin înființarea pe lângă fiecare Barou a unei case de pensii și ajutor*, care să ajute pe începătorii *stagiați* în profesiune ca și pe *bătrânii* colegi, cât și familiile lor în suferință.

Casa aceasta de pensii și ajutor pe lângă fiecare Barou, este absolut necesară până la realizarea efectivă a unei legi speciale pentru pensii și ajutoare avocaților în nevoie, sau celor ce nu mai pot profesa din cauză de boală sau bătrânețe, ori familiilor rămase fără mijloace pe urma confratilor decedați.

Noi, care am muncit aproape două decenii în Baroul Dolj, unde am reperțat și primele succese profesionale, ne reamintim cu drag de îmbucurătoarea situațiune financiară realizată în Baroul citat, întâiul pe țară, a cărui avere se rezuma în 1923 la suma de 4800 lei, iar azi, după ultimul buget al Casei de Pensii și Ajutoare, are, 16.481.809 lei. și aceasta datorită numai inițiativei luate de distinsul coleg, inimosul decan al Baroului Dolj, *Dem. D. Stoescu*, susținut de întregul Corp al Avocaților Craioveni, datorită unui frumos și înaltător simțimânt de solidaritate profesională.

O Casă Centrală de Pensii și de Ajutor a Avocaților din România, atașată „*Uniunii*” impusă însuși prin Legea Avocaților.

Scopul acestei case: strângerea unui capital inalienabil din venitul căruia să se acorde pensii de re-

tragere avocaților, văduvelor, copiilor minori și părinților.

Cu înființarea de Sanatorii și case de odihnă pentru membrii Baroului *bătrâni, infirmi*, incapabili de muncă, unde să fie adăpostiți cu o taxă redusă sau gratuit.

Membrii acestei Case Centrale de Pensii vor fi, de drept, tot avocați definitiv înscris în tablourile Barourilor din țară și care profesează efectiv.

Fondul Casei Centrale de pensii urmează a se alimenta din: cotizațiuni anuale prevăzute în art. 250 alin. 1 30% vărsate de Barouri *Uniunei*.

Amenzi prevăzute de art. 190 și 212 din legea avocaților 50%.

Produsul timbrelor de pleoarie vândute de Barouri 70% (care până la începutul lunii Iulie 1934 a dat frumoasa sumă de peste 26.000.000 lei).

Diverse alte venituri ca: donațiuni, etc.

Din acest fond se va cumpăra titluri de rentă din ale Statului sau subscrieri în parte la împrumuturi garantate de Stat sau la cumpărări de imobile aducătoare de venituri sigure.

Un regulament amănunțit întocmit din timp de *Uniune*, care va prevedea dispozițiunile de detaliu cu referire la administrarea acestui buget, va fi trimis fiecărui Decanat spre cercetare și ratificare.

Crearea asociațiilor profesionale

Pentru îndeplinirea tuturor desideratelor enunțate, o singură cale ne stă deschisă: Asociațiunea Profesională — Sindicatul.

Să-mi fie îngăduit ca unul ce am apărut proiectul de lege al Asociațiilor Profesionale, depus de întâiul ministru al muncii și ocrotirilor sociale, — distinsul nostru coleg Gr. Trancu-Iasi, devenit lege, în Adunarea Deputaților în ședința dela 21 Martie 1921, să reproduc sfârșitul cuvântării mele, rostită de la tribuna Camerei:

„Totuși, domnilor deputați, când va avea în mâinile sale acest instrument de emancipatiune, care se chiamă Asociațiunea liberă, Sindicatul, va trebui să arate mult spirit de inițiativă, multă înțelepciune, multă activitate, multă energie.

„Dar îi vom fi dat esențialul, mijlocul de a se ajuta singur.

„Și va fi un mare câștig, domnii mei, o mare operă, căci vom fi făcut să apară și pentru Neamul nostru, astăzi întregit, ideea modernă a demnității și a înobilării muncii cuceritoare de inimi și de inteligente, anunțătoare a unor zile de mai bine”.

Dreptatea spuselor mele venea să o confirme în mod strălucit spiritul de inițiativă, multa înțelepciune și multa energie desfășurată de Asociațiunea Profesională prin Sindicatul Corpului de Avocați din Baroul Dolj, creat la 30 Martie 1924, și care azi înnumără la activul său următoarele îndepliniri:

Asigurarea unui onorar mai drept al muncii, tuturor avocaților din acest Barou.

Desvoltarea și înstărirea spiritului juridic și acel al demnității și sincerității profesionale.

Intemeierea unei însemnate biblioteci cu opere juridice în valoare de peste un milion lei.

Înfăptuiri de biblioteci la cele 11 judecătoria din județul Dolj.

Acordări de premii în frunte cu marele premiu „*Avram Iancu*” pentru lucrări juridice importante

scrise de avocați din orice Barou din România, precum și distincții acordate asistentei judiciare făcute în mod remarcabil de avocații stagiați.

O casă de pensii și ajutor a Baroului, după ultimul bilanț din 31 Decembrie 1933, de lei 16.481.809.

O casă de construcție a Baroului.

Acordare de burse de studii copiilor avocaților, magistratilor și funcționarilor judecătorești.

Subscrieri de sume importante pe toate listele la operele culturale și caritabile.

Ajutor tuturilor nevoiașilor.

Cumpărarea vilei „*Themis*” în stațiunea balneară și climaterică „*Călimănești*” cu pretul de 3.600.000 lei, servind drept casă de odihnă și căutarea sănătății avocaților și magistratilor.

Editarea lucrărilor de Drept importante, care nu pot fi tipărite de autorii lor, de pildă: *Istoria Baroului Dolj*, valoroasă și unică lucrare întocmită de distinsul coleg și consilier al Baroului d-l G. Mil Demețescu și altele din care desprindem: *Comentariul legii de expropriere pentru cauză de utilitate publică*, întocmit de subsemnatul în colaborare cu Decanul Baroului Dolj Dem. D. Stoeneșcu, operă premiată de Academia Română.

Înființarea unui Cerc al Avocaților din Craiova, cuprinzând o bibliotecă literară și o galerie de tablouri de valoare a pictorilor români.

Asistență judiciară gratuită, care scuteste de onorarii numeroase perscane și acte.

În ritmul acesta viu de îndeplinire stă alături de alte Barouri pe prim plan și Baroul Vâlcea, pe care am cinstea a-l reprezenta în Uniunea Avocaților.

Aceste realizări pledează în mod eloquent pentru îndeplinirea Asociațiilor profesionale pe lângă toate Barourile din țară în afară de putinele existente, aceasta chiar și în Ardeal și Basarabia unde, printr-o viitoare lege, s'ar desființa Notarii Publici, ele fiind asociațiuni bazate pe principiul solidarității sociale, în vederea asigurării unui trai mai compatibil cu demnitatea profesiunii de avocat.

Solidaritatea profesională și socială se confundă cu tradiția însăși a Barourilor din toate timpurile și de pretutindeni.

Rămâne numai ca să fie sprijinită și întronată prin puternicul avânt al colegilor din toate Barourile țării întregite, hrănind-o cu neprecupetita lor generozitate și călăuzind-o cu cele trei mari principii: „*Honeste Vivere, neminem laedere, suum cuique tribuere*”.

Prin Asociațiunea Profesională se plămădeste o nouă asezare a nobletei: *nobletea muncii*.

Aceia eșită din vitejeasca apărare a suferinței semenilor noștri, în contrast cu nepăsarea cauzatoare de suferință.

Prin solidaritatea atât de utilă se va cimentă pregătirea profesională în așa fel ca: „*Avocatul*” să corespondă cât mai mult covârșitoarei sale misiuni sociale, ca pe lângă talent, să devie un om de știință devotat, cinstit, independent, curajos, într'un cuvânt un om de caracter.

Căci un avocat pentru a deveni un profesionist de valoare, trebuie să-si desăvârșească neconținut pregătirea științifică necesară pentru marile lupte dela bara justiției.

Rățiunea existenței profesiunii de avocat e apărarea până la jertfa supremă a legilor și autorităților constituite, care garantează stabilitatea unei societăți organizate și civilizate.

Trebuie să o repetăm cât mai des tinerilor confrati, că în materie de drept, improvizațiile de principii și superficialitatea cunoștințelor juridice sunt dezastuoase, nu numai pentru cauza ce sunt chemați a apăra, dar chiar pentru renumele avocatului.

Știința dobândită, urmează a fi ajutată de experiența profesională spre a fi cu folos utilizată, și aceasta nu se poate dobândi decât printr'o muncă zi de zi, în exercițiul efectiv al profesiei la bara justiției.

Avocatul din zilele noastre are un rol constructiv sau geometric demonstrativ.

Procesul este astăzi o problemă de algebră cu una sau mai multe necunoscute.

Avocatul trebuie să posede la perfecție știința Dreptului, ca să cunoască a mânuși ecuațiile din a căror deslegare vor răsări soluțiunile respective.

Vremurile romantismului profesional cu fraze iefine și goale de conținut juridic au apus deapururea.

Azi, când călcarea cuvântului e lege.

Când goana după avere ușor și necinstit adunată, e un imperativ categoric pentru toți arivistii și neofitii vieții publice, morala și tradiția Corpului de Avocați își voeste membrii săi oameeni de caracter, care să practice principiile ce alcătuiesc probitatea profesională.

Cinstea și pasiunea adevărului sunt cele două coloane ale Templului lui Solomon, pe care se reazămă edificiul ideal al probității profesionale.

Așa precum stilul e omul, probitatea urmează să fie avocatul.

Avem mândria de a constata că tot pe principiul solidarității Asociațiunii profesionale, anuntătoare a zilelor de mai bine, trăește și „*Uniunea Avocaților din România*”, care va crea și asigura viață traică Casei Centrale de Pensii și Ajutor a Avocaților prin colaborarea unanimă a colegilor constienți de înalt scop utilitarist ce se urmărește prin sistemul românesc al timbrelor de pleoarie, care a dat rezultate strălucite, singurul mijloc practic și eficace pentru alimentarea fondurilor anuale ale Casei de Pensii și Ajutoare ale Avocaților.

Inregistrăm în același timp și marea satisfacție sufletească de a ști că președintele Uniunii Avocaților, distinsul muncitor, fără odihnă, domnul C. L. Naumescu, care este sufletul acestei mărețe opere de solidaritate profesională, stă streaiă neadormită întru realizarea propriei sale creațiuni, ce este întocmai imitată și recomandată tuturor Barourilor din lume de către Congresul internațional al Avocaților din anul 1933 la Dubrovnik (Raguză), unde președintele Uniunii Advocaților din România, a fost ales, — spre cinstea țării și a profesiei noastre —, vice-președinte al Congresului Internațional al Avocaților de pretutindeni.

Prin Asociațiunea Profesională, solidar constientă de înalta-i menire, să poată asigura membrilor Baroului Românesc o existență demnă de acea noblete a muncii.

Iar avocații, ca o mândrie a profesiei lor, să-si reamintească veșnic dorința exprimată de marele *Voltaire* pe pragul eternității: „*J'aurais voulu être avocat: c'est le plus bel état du monde*”. (Vii aplauze).

D-l președinte *Naumescu*, a multumit d-lui consilier *Mănescu*, pentru interesanta sa comunicare.

Iar în urma propunerii d-lui Ghilă Petrescu, decanul Baroului Vlașca, congresul a votat următoarea moțiune:

„Congresul Avocaților din Oradea, ascultând discuțiunile ce au avut loc cu privire la Sindicatele actelor de notariat, va face toate demersurile pentru realizarea lor. În consecință, își exprimă simpatia pentru aceste instrumente de solidarizare și ajutor reciproc, dorind a le vedea extinse pe întreg cuprinsul României Mari”.

„CURIERUL JUDICIAR”

O CARTE DE VALOARE

„FRESCA JUSTIȚIEI CONTEMPORANE ROMÂNE” de *Fr. Stanetti*.

D-l *Fr. Stanetti* a avut o inspirație fericită și curajoasă, când într'un volum de dimensiuni respectabile, a pregătit și scos de sub tipar, lucrarea de mare anvergură intitulată *Fresca Justiției Contemporane Române*, apărută recent în atelierele tipografiei „Bucovina” din București.

În această lucrare care cuprinde peste 600 de pagini, d. *Fr. Stanetti* a știut să întrunească în mod cu totul reușit arta plastică la care a contribuit d-sa, cu cea literară datorată celor mai de seamă pene ale Capitalei și țării.

Modest ca totdeauna, fără vanități și pretenții, el nu revendică pentru sine în *Cuvântul său Înainte*, decât ideea generatoare a acestei opere, concepția ei și partea artistică a executării portretelor în desen de peniță, precum și datele biografice, notițele personale și cronologice ale figurilor care populează marea *Frescă* pe care o înfățișează volumul.

Dacă în adevăr rolul său s'ar mărgini numai — cum o afirmă d-sa — la paternitatea ideii și la contribuția artistică și informativă, încă aportul său pentru reușita acestei lucrări ar depăși cadrul prea mic, în care modestia îi dictează să comprime meritele activității sale rodnice și neobosite pentru atingerea țelului propus.

Dar câtă putere de voință, câtă abnegație, câtă perseverență, tenacitate și curaj unite cu putere de muncă răbdătoare și migăloasă nu i-au trebuit acestui harnic și făcut muncitor, numai pentru executarea planșelor lucrate în peniță cu fineță și atenție încordată, cum și pentru coordonarea cu pricepere și gust a abundenței material, pentru a-i da forma cerută de scopul urmărit spre a vedea realizată o o idee mare.

Câtă încredere în talentul său și în puterea sa de muncă îndărătnică, nu a găsit în sine acest animator, pentru a birui toate piedicile aproape de neînvinș pentru puterile unui singur om, care fatalmente i s'au ivit în cale, pentru ca descurajat să nu renunțe la desăvârșirea lucrării începute.

De și nu este persoană cu situație prosperă, jefele bănești făcute peste mijloacele sale financiare, nu l-au putut face să șovăiască în continuarea luptei pentru realizarea operei concepute.

Lucrarea în sine, în afară de meritele ei necontestabile de ordin artistic și literar, mai are și laturi de însemnătate și documentație culturală și socială, căci în ea se oglindește, prinsă, reținută și fixată un moment din viața culturală și artistică a timpului, cu psihologia, mentalitatea, și aspectul vieții noastre publice contemporane, coloritul specific al unei pături sociale intelectuale, idealismul, ideologia, concepțiile, cultura, sentimentele și năzuințele ei bogate în tendinși de ordin superior, valori care pot caracteriza și ilustra o epocă în desfășurarea ei evolutivă spre civilizație, formând filmul vieții noastre sociale publice și private, atât de interesantă pentru cercetători în această direcție.

Din paginile portretistice scrise cu talent de o întregă pleiadă de intelectuali superiori, pe lângă partea caracteristică

intelectuală, culturală psihologică și artistică, proprie fiecărei figuri în parte despre care se vorbește în ele, mai răsar puternic și sugestiv: întâmplări, fapte, situații, obiceiuri și câte odată anecdote, care toate împreună alcătuiesc orizontul social pe care se proiectează acele figuri, creind în jurul lor acel decor de fond al mediului social, necesar perspectivei și înțelegerei lor.

Psichologia fină, studiată până în cutelele cele mai profunde ale sufletului și redată într-o sinteză condesată pentru fiecare figură în parte, alcătuiește portrete sufletești și intelectuale zugrăvite în cuvinte care se completează admirabil cu plastica desenului după natură a pictorului, care la rândul lui a izbutit să redea în desen cu penița, o parte din caracteristica sufletească subiectivă a modelului pe care l-a prins în obiectivul talentului său.

Cele 140 de icoane cuprinse în volum, alcătuiesc o interesantă galerie de portrete în care maeștri se întrec unul pe altul în concepție, desen, colorit, spirit de observație, sintetizare și putere de evocare, adevărate medalioane lucrate în gen de miniatură și executate cu finețea și delicatețea particulară acestei ramuri artistice.

Dacă succesul de librărie al acestei lucrări va fi... ceea ce este de sperat... la fel cu acel al operei, aceasta va recompensa munca depusă, va încuraja și înlesni pe autor să tipărească volumul al doilea pe care ni-l promite „*Cuvântul înainte*“ al primului tom.

VLADIMIR ȘARDIN

Avocat

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. UNITE

Audiența dela 3 Mai 1934

Președenția d-lui D. VOLANSCHI, Prim Președinte

Jurnal Nr. 47 Dosar Nr. 78/934

Neconstituționalitate. Recurs. Inculpat condamnat. Apel pendinte. Incident de prematuritatea judecării chestiunii neconstituționalității spre a se judeca mai întâi apelul. Inadmisibilitate. § 296 proc. pen. buc.

Chestiunea constituționalității legii din 2 Aprilie 1930, formând obiectul unui motiv de casare al recursului făcut de inculpat, urmează că, potrivit § 296 pr. pen. buc., spre deosebire de sistemul existent în pr. civ. a vechiului regat, numai după rezolvarea întregului recurs — deci și a motivului de casare ce s'a formulat pentru neconstituționalitatea legii sus-arătate — se va putea proceda la judecarea apelului.

Așa fiind, incidentul de prematuritate ridicat, este nefondat.

Pe rol judecarea motivului IV de casare din recursul făcut de către Eduard Kapann în contra sentinței penale a trib. Cernăuți nr. Cr. 176/932 din 14 Febr. 1933, motiv formulat pe neconstituționalitatea legii pentru apărarea liniștei și creditului țării din 2 Aprilie 1930, trimis în judecarea Secțiunilor Unite prin deciziunea nr. 2.886 din 8 Decembrie 1934 a Secțiunii II a Inaltei Curți.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de d-I procuror general;

Având în vedere că în cauză este constant, că în urma publicării unui articol într-un ziar din Cernăuți, redactorul responsabil al ziarului, recurentul Eduard Kapann a fost condamnat prin sentința penală a trib. Cernăuți Cr. I no. 176 din 1932 din 14 Februarie

1933, la o lună închisoare corecțională, în baza art. 1 din legea pentru apărarea liniștei și creditului țării din 2 Aprilie 1930; că, în contra acestei sentințe, Eduard Kapann a făcut atât apel cât și recurs; că secțiunea II-a a Inaltei Curți, prin deciziunea no. 2886 din 1934, a respins motivele de casare ale recursului, afară de motivul IV, pe care l'a trimis spre judecare Secțiunilor Unite, fiind formulat pe neconstituționalitatea legii citată din 2 Aprilie 1930; că, în această situație, cererea de apel a inculpatului fiind ne soluționată, d-I procuror general, prin incidentul ce a ridicat, a susținut, că, potrivit art. 29 din legea Curții de Casatie Secțiunilor Unite, sunt premature sesizate cu judecarea motivului de neconstituționalitate și a cerut ca să se restituie dosarul Secției II-a a Inaltei Curți, pentru ca ea, constituindu-se conform regulilor din proc. pen. bucovineană, ca instanță de apel, să judece mai întâi cererea de apel;

Având în vedere că art. 29 din legea Curții de Casatie instituind procedura după care Secțiunile Unite au a exercita dreptul de a controla constituționalitatea legilor, prevede că instanța înaintea căreia se va fi ridicat chestiunea de constituționalitatea unei legi, va continua să judece procesul, rămânând ca chestia de constituționalitate să fie adusă în judecata Secțiunilor Unite ale Curții de Casatie, după ce procesul va fi fost rezolvat în mod definitiv, chiar și în Casatie, prin rezolvarea altor motive de recurs de secțiunea competente;

Având în vedere că prin această dispozițiune legiuitorul preocupat de intențiunea de a împiedica străgănirea judecării proceselor.—străgănire la care ar fi dat loc cercetarea constituționalității legilor, cerută în mod vexator de parte, a voit că procesul în care s'a ridicat chestiunea constituționalității unei legi, să-și urmeze cursul potrivit regimului legal de drept comun, neinfluențat de chestiunea de constituționalitate ce s'a invocat, epuizându-se astfel mai întâi, toate căile de atac, în ordinea prevăzută de legile de procedură în vigoare și numai după aceea să se procedeze de către Secțiunile Unite ale Curții de Casatie la cercetarea neconstituționalității legii.

Având în vedere, însă, că în sistemul procedurii penale bucovinene azi în vigoare, conform §-lui 296 proc. pen. și spre deosebire de sistemul existent în procedura penală din Vechiul Regat, cererile de apel făcute de inculpații condamnați, când acestia au uzat și de calea recursului — au a fi judecate tot de către instanța competentă a judeca recursul, care în acest scop se constituie în instanță de apel, numai după ce va fi rezolvat recursul în întregime.

Având în vedere că în speță chestiunea constituționalității legii din 2 Aprilie 1930, formând obiectul unui motiv de casare al recursului făcut de inculpat, urmează că numai după rezolvarea întregului recurs, — deci și a motivului de casare ce s'a formulat pentru neconstituționalitatea legii sus arătate, — se va putea proceda la judecarea apelului;

Că, această procedură nu poate fi interzisă de art. 29 din legea Curții de Casatie, de oarece prin acest text legiuitorul, — după cum mai sus s'a arătat, — a voit să împiedice numai de pârți de a străgăni judecarea proceselor prin invocarea vexatorie a neconstituționalității legilor, fără a fi înțeles să modifice pentru aceasta, chiar ordinea în care, potrivit regimului legal de drept comun, urmează a se judeca căile de atac;

Că, astfel fiind și față de regula de procedură existentă în sistemul procedurii penale bucovinene, ex-

pusă mai sus, urmează a se decide că în speță, judecarea motivului de recurs bazat pe neconstituționalitatea legii din 2 Aprilie 1930, trebuie făcută mai înainte de judecarea apelului în discuțiune și că, deci, incidentul de prematuritate ridicat de d. procuror general, este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge incidentul ridicat de d. procuror general și amână judecarea acestui motiv pentru ziua de..... etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 17 Aprilie 1934

Prezidenția d-lui AL. IUCA, Președinte

Pelaghina Siromasenco cu Maria Bernstein

Decizia Nr. 389 Dosar Nr. 278/934

Basarabia. Recurs. Succesiune. Incapacitatea prevăzută de legile ruse persoanelor intrate în monahism de a primi averi din succesiune. Dacă se mai aplică sub imperiul legilor române? Art. 15, 18 și 46 legea de organizare a bisericii ortodoxe-române din 1925; art. 17 și 18 Constituție. Art. 965, 1067, 1095, 1109 al. 3, 1225, 1429 c. civ. rus și art. 418 legea rusă a actelor de stare civilă.

Dispozițiunile codului civil rus privitoare la succesiune și legea actelor de stare civilă rusă care prevedea incapacitatea pentru persoanele cari au intrat în monahism de a mai primi averi din succesiune, au fost abrogate prin art. 15, 16, 84 și 46 legea de organizare a bisericii ortodoxe române din 1925.

Curtea,

Asupra recursului făcut de către Pelaghia Siromasenco în contra deciziunii nr. 293 din 1933 a Curții de apel Chișinău s. I-a.

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă că pe urma defunctului Gherasim Bernstein, a rămas un imobil cum și două surori: Pelaghia Siromasenco, recurenta, și Maria Bernstein, intimata în recurs; că Maria Bernstein chemând în judecată pe Pelaghia Siromasenco pentru împărțirea averii lăsate de autorul lor, tribunalul Lăpușna s. II-a prin sentința nr. 823 din 1931, a respins de plano acțiunea pe motiv că reclamanta Maria Bernstein călugărindu-se, ea, conform art. 1025, 1067, 1109 și 1223 cod. civil rus, a pierdut drepturile de a succede și în consecință averea moștenită trece la moștenitorii legali, adică la recurenta Pelaghia Siromasenco; că Maria Bernstein a făcut apel pe care Curtea din Chișinău l-a admis prin deciziunea atacată prin recursul de față, respingând excepțiunea invocată de Pelaghia Siromasenco privitoare la pierderea dreptului de moștenire al reclamantei și fixând termen pentru judecarea acțiunii; că pentru a da această soluțiune Curtea de fond constată, că prin sentința rămasă definitivă nr. 642 din 28 Octombrie 1926, a tribunalului Lăpușna s. II-a, s'a recunoscut ambelor părți drepturile lor la succesiunea defunctului Gherasim Bernstein; că pe dealtă parte se stabilește, că succesiunea trebuie considerată că a avut loc la 6 August 1918 și că, deci, atunci s'a născut dreptul surorilor Bernstein de a culege moștenirea; că Maria Bernstein a intrat în monahie la 15 August 1926, iar la 26 Martie 1929 a fost îndepărtată din această tagmă; că la data de 15 August

1926, când ea a intrat în monahie, era în vigoare legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe-române, care prevede prin art. 15 și 90 că averea monahilor adusă cu dânsii în mânăstire, adică averea mobilă, cât și cea dobândită în orice mod, în timpul monahismului, adică orice avere, fie mobilă sau imobilă, rămâne întreagă mânăstirea de care țin; că în acest scop cel admis la monahie, înainte de tunderă trebuie să-și reguleze toate referințele sale familiare și de avere față de descendenții săi firești, sau adoptivi, căci cel intrat în cinul monahal nu mai poate poseda avere particulară, totul al său fiind al mânăstirei; că — continuă să motiveze Curtea de fond — dispozițiunile codului rus, care prevăd incapacitatea călugărilor de a primi ceva ca succesori, și în baza cărora prima instanță a respins acțiunea întentată de Maria Bernstein, fiind contrarie ordinii publice, ele nu pot fi aplicate sub regimul român; că osebit de aceasta dispozițiunile în discuțiune din codul civil rus, nu pot fi aplicabile în cazul reclamantei Maria Bernstein și pentru motivul că la data când ea s'a călugărit, era în vigoare legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, care, în baza art. 46 și față de art. 15 și 90, a înlăturat acele dispozițiuni ale codului civil rus; că prin urmare la data de 6 Mai 1925, când s'a promulgat ultima lege, călugării au încetat de a mai fi loviți de incapacitatea de a primi averi ca succesori, ci au dreptul de a primi averi, numai că ele vor trece în folosința de fapt a mânăstirei; că în baza acestor motive, Curtea de fond conchide, că excepțiunea invocată de Pelaghia Siromasenco este neîntemeiată și formulată de o persoană care nu are calitatea și nici interesul să o susție, căci prin faptul călugării reclamantei, dreptul ei de succesiune nu a trecut asupra părții, ci ea și-a păstrat dreptul de a cere partajarea averii, rămânând ca mânăstirea de care a ținut să ridice eventual pretenții;

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

I. Exces de putere, greșită interpretare a art. 15, 84 și 46 din legea de organizare bisericească din 1925 și a art. 90 din statutul acelei legi, eroare comisă de Curtea de apel Chișinău, S. I-a când stabilește că art. menționate conțin dispoziții și de averea imobilă a acelor ce trec în cinul monahal și că deci art. 4: din legea menționată ar fi abrogat dispozițiile precise și complete din codul civil rus (art. 985, 1095, 1067, 1109 alin. 3, 1223 și 1429) și art. 418 din legea stărilor sociale ruse (din tomul 9 colegiilor ruse) care s'au aplicat indiscutabil în Basarabia până la 1 Iunie 1928 data introducerii legilor române.

În dezvoltarea primului motiv susținem că art. 15 din legea menționată vorbește de averea mobilă, adusă în mânăstire, nu vorbește de toată averea ce ar avea aspirantul la călugărie, iar art. 90 din statutul regulament ultimul alineat, când spune că cel intrat în cinul monahal, nu mai poate poseda avere particulară, totul al său fiind al mânăstirei, nu putea ca regulament să se ocupe de cât tot de averea mobilă, căci altfel ar excede excepțiunea legii, ceea ce e inadmisibil în drept și se consideră ca nescris. La data legii în 1925 legiuitorul român a știut că privitor la trecerea averii imobiliare între particulari prin succesiune, sediul materiei este în legea civilă, codul civil rus în Basarabia, iar în regat tot în codul civil român; iar privitor la instituțiile bisericești succesiunea deși e tot un mod de dobândire izvorât din codul civil, nu putea fi cărmuită de cât tot de legea civilă, care a înființat-o, totuși privitor la congregații,

fiind în strânsă legătură cu organizarea socială a statului se prevăd acolo restricțiile cu care o instituție bisericească putea dobândi, și anume o autorizare a capului statului, arătat în art. 1225 cod. civ. rus; or, neproducându-se această autorizare, nefiind nici cerută și neadmisă, iar de altă parte, aspiranta la monahism perzând acest drept la avere, nu rămâne ca succesoare legală particulară, de cât sora sa, recurenta de azi, fără nici o restricție ca cetățeană cu deplinătatea drepturilor civile, căci altfel ar fi fost succesiune vacantă, ceea ce legea nu cunoaște când există succesor legal — soră. Casația rusă totdeauna a aplicat așa legea în materia ce ne interesează (vezi jurisprudențele indicate de noi în concluziile scrise de la tribunal și Curte).

Tot așa Casația Română în S. U. din 16 Noembrie 1900 arată ca sediu al materiei legea civilă, codul de drept comun, codul civil. Apoi mănăstirile nici nu aveau prin 1925-1926 personalitatea juridică, după data secularizării lor; deci nu putea dobândi vreo avere, de cât cu autorizație anumită.

De altfel, temeiurile argumentării Curții de apel apar subrele și prin inconsecvența concluziilor, căci deși arată că în materie de succesiune se aplică în Basarabia legile locale basarabene cari prevăd vag și incomplet că averea aspiranților la monahiat ar trece la mănăstire, totuși nu admite excepția mea de respingerea acțiunii adverse pentru lipsa de calitate ca succesoare a adversarei; ori privitor la neaplicarea acelor legiuri mă refer la argumentarea și temeiurile arătate prin opinia separată a d-lui consilier C. Sinevici, dela dosar.

Nu mă ocup de denaturarea încercată de adversară, că ea ar fi părăsit monahismul în 1929, ea fiind monahă și azi, la mănăstirea din Dobrogea, că nu schimbă soțuția procesului conform art. 48 legea stărilor sociale, depuse la dosar.

Având în vedere că recurenta prin motivele de casare nu contestă exactitatea argumentului folosit de Curtea de apel, după care art. 15 din legea dela 6 Mai 1925, pentru organizarea bisericeii ortodoxe române, este contrar regulii din legile rusești, prin care se prevede incapacitatea monahilor de a dobândi averi prin succesiune, și că față de această contrarietate, conform art. 46 din legea dela 6 Mai 1925, trebuie a se considera ca abrogată regula în discuțiune;

Că recurenta prin motivul I de casare plecând dela afirmația că art. 15 legea citată, s'ar ocupa numai de averea mobilă a monahilor și întrucât în speță era vorba de o avere imobiliară, deduce că numai din pricina naturii averii din litigiu trebuia să se aplice regula amintită din legiuirea rusă;

Având în vedere, însă, că art. 15 din legea dela 6 Mai 1925 pentru organizarea bisericeii ortodoxe române prevede, că averea monahilor și monahiilor, adusă cu dânsii în mănăstire ca și cea dobândită în orice mod, în timpul monahismului, rămâne întregă mănăstirei de care țin;

Că prin expresiunile: avere adusă de monachi în mănăstire și avere dobândită de aceștia, în orice mod, în timpul monahismului, trebuie a se înțelege orice fel de avere, fără distincțiune de caracterul ei mobilă, sau imobiliară, pentru ca atare discuțiune nu e justificată de textul legii;

Că acesta fiind sensul și întinderea de aplicație a dispozițiilor art. 15 legea citată, urmează că abrogarea pe care ea o implică, a regulii din legiuirile rusești, referitoare la incapacitatea monahilor de a dobândi succesiuni în timpul monahii, este o abrogare necondiționată de caracterul mobilă sau imobiliar al averii și că, deci, cu drept cuvânt Curtea de apel a înlăturat în speță — unde era vorba de o avere imobiliară — aplicația re-

gulei în discuțiune ca fiind abrogată, din moment ce necontestat în fapt, că intrarea în monahie a întimatei Maria Bernstein, a avut loc după deschiderea succesiunii și după punerea în aplicare a legii din 6 Mai 1925;

Că în consecință prima parte a motivului I de casare este neîntemeiată;

Considerând că în ceea ce privește chestiunea dacă averea pe care întimata în recurs avea dreptul să o dobândească prin succesiune, putea, sau nu, să rămână mănăstirei, așa cum prevede art. 15 legea citată — și dacă pentru aceasta erau, sau nu, îndeplinite formalitățile cerute de lege — cum ar fi formalitatea autorității, — această chestiune nu prezintă interes în litigiul de față, care este angajat numai între cele două succesoare, ea putând fi ridicată și opusă mănăstirei într'un eventual proces în care ar figura ca parte mănăstirea;

Că, așa dar, ultima parte a motivului I de casare prin care se pune în discuțiune de către recurentă această chestiune urmează a fi și ea înlăturată;

Văzând motivul II de casare astfel formulat:

III. Eroare gravă, rea aplicațiune a legii art. 17 și 18 din Constituție și a principiului de drept, când susține Curtea că materia succesiunilor, chiar între particulari este de plano de ordine publică într'un stat și că deci Constituția Română ar fi abrogată dispozițiile din codul civil rus și legea stărilor sociale privitoare la succesiune.

În dezvoltarea celui de al doilea motiv de recurs susținem: că greșit se pronunță Curtea, când susține că Constituția română prin art. 17 și 18 ar împiedica aplicarea dispozițiilor codului civil rus și stărilor sociale (articolele indicate în motivul II de recurs) privitor la succesiune pe motiv că chestiunea ar fi de ordine publică privind organizarea statului deoarece succesiunea obicinuită între succesorii legali cu drepturi civile prevăzute în codul civil nu interesează ordinea publică, adică un cetățean particular, perzând dreptul său de proprietate în baza art. 1225 codul civil rus și art. 1418 legea stărilor sociale ruse (tradusă legal la dosar) și succedând succesorul legal tot în baza codului civil, fiind vorba tot de un cetățean al țării cu drepturi civile fără restricție nu interesează ordinea în stat și nu's restricii în cod pentru cetățeni români.

Câte cazuri de pierdere de drepturi de proprietate sunt prevăzute de codul civil și transmisiuni de drepturi de proprietate între particulari și cari nu interesează ordinea publică și nu le împiedică Constituția.

Dacă ar interesa organizarea și siguranța Statului când perzând un cetățean ar deveni succesoare o congregație religioasă oarecare, fie o mănăstire, etc., deoarece ar putea deveni prin aglomerări de averi imobiliare mari, un pericol pentru organizarea Statului, dar pentru asemenea excepții tot codul civil are prevederi precise în vederea conservării organizării de stat și nu există în Constituția Română vreun articol care să se ocupe de așa chestiune, ci sunt art. 17 și 18 cari prevăd garantarea dreptului de proprietate în principiu și modul exproprierei forțate și că numai românii pot dobândi imobile rurale în România, restul materiei e în civil; ori în tema adversă care pretinde că Mănăstirea Jabca, județul Sorocea, care a primit pe adversară în cinul ei monahal, ar fi coproprietară la casa din proces, succesiunea Mănăstirei ar interesa organizarea Statului și îndeplinirea unor formalități și autorizațiuni necerute și neîndeplinite de Mănăstire, și așa fiind singura succesoare legală sunt cu și excepțiunea peremptorie de fond, că o adversară n'are calitate de succesoare legală petru a începe proces de partaj era fondată și urma să fie admisă, deci și motivul de casare este întemeiat.

Având în vedere că odată ce s'a stabilit cu ocazia examinării motivului I de casare, că regula incapacității monahilor de a primi averi prin succesiune, existentă în regimul legilor rusești, a fost abrogată prin art. 15 din legea dela 6 Mai 1925, nu mai prezintă interes, pentru soluția litigiului să se examineze dacă tot de odată regula în discuțiune este, sau nu, contrară ordinii publice și, deci este neaplicabilă și pentru acest motiv — cum arată Curtea de fond prin decizia sa — pentru că acesta este un argument de prisos al instanței.

Că în consecință, motivul II de casare prin care se critică acest argument de prisos al Curții de apel, urmează a fi înlăturat ca fără interes.

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul, etc.

NOTA. — A se consulta și Cas. Secțiuni-Unite nr. 11 din 16 Noemvrie 1900, în *Curierul Judiciar*, nr. 86 din 17 Decemvrie 1900, însoțită de *Nota* regretatului profesor D. Alexandresco.

N. R.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 4 Decembrie 1933

Prezidenția d-lui VESP. ERBICEANU Consilier

C. Gr. Cereșanu și a. cu Ministerul agriculturii și domeniilor
Decizia nr. 2078. Dosar nr. 1227/933

Contencios administrativ. Act administrativ de autoritate. Deciziunile Ministerului de Domenii pentru punerea pădurilor sub regim silvic. Acțiune în contencios. Admisibilitate. Art. 18 cod. silvic.

Deciziunile date de Ministerul de domenii, conform art. 18 din codul silvic, cu privire la declararea pădurilor supuse regimului silvic, în urma contestațiunii părții interesate, sunt acte administrative de autoritate, censurabile pe calea contenciosului administrativ, iar nu acte de jurisdicție, deși ele îmbracă forma unor hotărâri judecătorești, prin instituirea căilor de atac ierarhice.

S'au ascultat d. avocat Dumitrescu pentru recurenții Const. G. Cereșeanu și I. Gr. Cereșeanu și d. avocat Lăzărescu, pentru intimatul Ministerul agriculturii și domeniilor.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Const. Gr. Cereșeanu și Ion Gr. Cereșeanu contra deciziei Curții de apel București s. IV nr. 404 din 19 Nov. 1932, în proces cu Ministerul de domenii;

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că reclamanții Ion și Gr. Cereșeanu au cerut anularea deciziei Ministerului de domenii nr. 13192 din 1930, dată pe baza avizului Consiliului tehnic al pădurilor cu nr. 483 din 1930 și prin care li s'a respins contestația făcută de ei în contra punerii sub regimul silvic a pădurilor proprietatea lor. Că prin decizia dată, Curtea respinge acțiunea reclamanților ca inadmisibilă.

Că pentru a decide astfel Curtea motivează că după art. 18 c. silvic, pentru declararea pădurilor ca supuse regimului silvic Ministerul este instituit în autoritate de jurisdicție administrativă și dând decizia atacată de reclamanți, nu s'a comportat ca autoritate administrativă, ci ca autoritate de jurisdicție adminis-

trativă în care calitate pronunțându-se în ultimul grad asupra contestației, decizia sa este definitivă și nu poate fi susceptibilă de calea reformei prin acțiunea în contencios administrativ.

Văzând motivul de casare în cuprinsul următor:

Violarea art. 107 din Constituție, a art. 1, 2 și 3 din legea contenciosului administrativ și a art. 18 din codul silvic, exces de putere.

Curtea de apel violează aceste texte de lege și comite un exces de putere, când ne respinge ca inadmisibilă acțiunea, pe motiv că deciziunea Ministerului de Agricultură și Domenii nr. 13182 din 1930 a cărei anulare o cerem, nu ar fi un act administrativ de autoritate, susceptibil de anulare pe calea contenciosului administrativ, ci un act de jurisdicție administrativă.

Curtea apel fără a intra în cercetarea motivelor noastre ne respinge ca inadmisibilă acțiunea, pe considerațiunea că după art. 18 din codul silvic pentru declararea pădurilor ca supuse regimului silvic, Ministerul este instituit în autoritate de jurisdicție administrativă și deciziunile date de el, cu privire la acest regim, în urma contestației părții, sunt definitive. Că prin urmare, Ministerul dând decizia atacată de noi, nu s'a comportat ca o autoritate administrativă, în care caz decizia sa ar putea întruni elementele constitutive ale unui act administrativ de autoritate ci s'a comportat ca autoritate de jurisdicțiune administrativă, în care calitate, pronunțându-se în ultim grad asupra contestațiunii ce-i fusese dedusă, deciziunea sa este definitivă și nu poate fi susceptibilă de calea reformei prin acțiune în contencios administrativ. Că, în adevăr după art. 1 din legea contenciosului administrativ, asemenea cereri nu pot fi făcute decât în contra actelor administrative de autoritate, prin care nu se pot înțelege decât acele acte pe care o putere publică le îndeplinește exercitând funcțiunea ei în numele interesului general de ordine și de asistență, ordonând sau interzicând ceva administrațiilor.

Judecând astfel, Curtea de apel comite un exces de putere în drepturile sale fie printr'un act administrativ de autoritate fie printr'un act de gestiune făcut cu călcarea legilor și a regulamentelor, fie prin reaua voință a autorității lor administrative de a rezerva cererea privitoare la un drept, poate face cerere la instanțele judecătorești pentru recunoașterea dreptului său. Toate actele autorităților administrative pot fi anulate de organele puterii judiciare, se face excepție numai pentru actele de guvernământ și pentru acelea de comandament cu caracter militar.

Legea pentru contenciosul administrativ, lăsând actele de gestiune în competența tribunalelor ordinare, dispune în art. 1 că oriicine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și regulamentelor, sau prin reaua voință a autorităților administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept poate face cerere, pentru recunoașterea dreptului său, la Curtea de apel, în circumscripția căreia reclamanțul își are domiciliul (art. 4).

Dispozițiunile art. 1 sunt generale, toate actele administrative pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ.

Excepțiunile sunt strict limitate la acelea prevăzute de art. 2 și 3 și anume: nu pot fi cenzurate de justiție actele de guvernământ, acelea de comandament cu caracter militar, actele privitoare la exercițiul tutelei administrative și controlul ierarhic și deciziunile date de consiliile disciplinare (acestea din urmă putând fi cenzurate odată cu deciziunea capului autorității care le pune în executare).

Legea din 1905, care a creiat pentru prima dată secțiunea III-a a Inalei Curți de Casație cu atribuțiuni de contencios administrativ, enumerând actele administrative de autoritate care puteau fi atacate pe această cale, spunea în mod cate-

goric în art 5, litera j, că recursul în contencios este deschis în contra deciziunilor Ministerului de Domenii date potrivit art. 7 și 16 din codul silvic (art. 18 din codul actual).

Curtea de apel respingându-ne acțiunea, a violat textele de lege și principiile mai sus expuse, și a comis un exces de putere, astfel încât deciziunea atacată cu recurs, urmează a fi casată.

Având în vedere că recurenții critică această soluțiune imputând Curții de apel violarea art. 107 din Constituție și art. 1, 2 și 3 din legea contenciosului administrativ și art. 18 din codul silvic, exces de putere prin aceea că deciziunile Ministerului date cu privire la declararea pădurilor supuse regimului silvic, sunt acte de autoritate administrativă, cenzurabile pe calea contenciosului administrativ.

Având în vedere că ceea ce urmează a se examina este chestiunea de a se ști care era competența cu care Ministerul lucra pe baza art. 18 cod. silvic, care reglementa procedura de urmat și care este caracterul actului deciziei date conform aceluși text.

Având în vedere că potrivit art. 18 cod. silvic în contra tabloului de păduri supuse regimului silvic întocmit de consiliul tehnic, partea interesată va putea face contestație la Ministerul de domenii care luând avizul consiliului tehnic și examinând motivele contestației va hotări printr'o decizie definitivă și care va fi adusa la cunoștința contestatorului printr'o adresă comună dată pe cale administrativă.

Având în vedere că potrivit art. 1 din legea contenciosului administrativ, actele de autoritate administrativă nu pot fi atacate decât pe calea contenciosului administrativ și în cazurile prevăzute de lege în această materie.

Considerând că prin act administrativ de autoritate se înțelege actul făcut de o administrație, în calitate de autoritate publică exercitând funcțiunea ei în numele interesului general, ordonând sau interzicând ceva administrațiilor.

Că deși unele acte de autoritate ale organelor administrative îmbracă forma și caracterul unei hotărâri judecătorești prin instituirea căilor de atac ierarhice, ele însă nu pierd prin aceasta caracterul de acte administrative, după cum nici organele administrative nu-și schimbă prin acest simplu fapt, caracterul de organe ale puterii executive.

Considerând că Ministerul de domenii este un organ de autoritate pur administrativ.

Că prin urmare, deciziunile date chiar pe calea recursului ierarhic sunt acte administrative iar nu hotărâri sau acte judecătorești din moment ce autoritatea dând atari decizii nu lucrează ca organ al puterii judecătorești, ci rezolvă pur și simplu cereri de resortul administrațiilor sale ca suprem organ administrativ de control ierarhic.

Că astfel fiind și întrucât în speță deciziunea Ministerului de domenii nr. 13192 din 1930 prin care s'a pronunțat asupra contestației ce-i fusese dedusă este un act de autoritate administrativ luându-se o măsură de interes general cu avizul conform al consiliului tehnic, iar nu un act de jurisdicție administrativă — cum decide Curtea de apel — urmează că numai cu violarea legii și cu exces de putere a respins ca inadmisibilă acțiunea în contencios pentru anularea deciziei mai sus enunțate.

Că deci motivul este fondat și recursul urmează a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

NOTA. — Numai actele administrative de autoritate pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ și în cazurile prevăzute de lege în această materie.

Prin act administrativ de autoritate se înțelege actul făcut de o administrație, în calitate de autoritate publică, exercitând funcțiunea ei în numele interesului general, ordonând sau interzicând ceva.

În cazul judecat prin decizia reprodușă mai sus era vorba de actul Ministerului de domenii făcut pe baza art. 18 din codul silvic, în urma contestației introduse de partea interesată în contra tabloului de păduri supuse regimului silvic, întocmit de consiliul tehnic.

Ministerul, luând avizul consiliului tehnic și examinând motivele contestației, se pronunță printr'o decizie definitivă.

Dacă actul Ministerului ar fi avut caracterul unei hotărâri judecătorești, precum decisese Curtea de apel, în speța de mai sus, apoi de sigur că el nu ar fi putut fi atacat pe calea contenciosului administrativ, care nu cenzurează decât actele de autoritate ale organelor administrative, iar nu și actele de jurisdicție.

Este adevărat că în speță actul îmbracă forma unei hotărâri judecătorești, prin instituirea căilor de atac ierarhice. Prin aceasta însă, el nu pierde caracterul de act administrativ, după cum nici organul administrativ nu își schimbă prin acest simplu fapt caracterul de organ al puterii executive.

Ministerul când a dat deciziunea sa conform art. 18 din codul silvic nu a lucrat ca organ al puterii judecătorești, ci a rezolvat o cerere de resortul administrației sale, ca suprem organ administrativ, de control ierarhic. Deci, acțiunea în contencios îndreptată în contra actului Ministerului era admisibilă, iar nu precum decisese în mod eronat Curtea de apel, care o respinsese ca nedamisibilă.

Iată acum un alt act administrativ de autoritate Consiliul de administrație al Casei pensiilor, când soluționează o cerere făcută de un funcționar public în exercițiul funcțiunii sale, pentru calcularea reținerilor pentru pensie, face un act administrativ de autoritate, comportându-se ca autoritate administrativă, deci actul este susceptibil de a putea fi atacat pe calea contenciosului administrativ. Consiliul de administrație al Casei pensiilor, are însă și atribuțiuni jurisdicționale, dar numai atunci când este vorba de stabilirea, constatarea sau rectificarea drepturilor la pensie (1).

— Dăm acum o altă speță unde nu mai e vorba de un act administrativ, ci de un adevărat *act de jurisdicție*. Consiliul de administrație al Casei Muncii C. F.R., potrivit art. 82 din regulamentul legii pentru organizarea Casei Muncii, hotărăște în mod definitiv asupra tuturor cererilor pentru regularea drepturilor la pensie, pe baza actelor cerute de instrucțiunile referitoare la personalul participant cu 5 la sută la Casa Muncii C. F. R. Aceste hotărâri ale Consiliului de administrație al Casei Muncii C. F. R., date asupra cererilor pentru rezolvarea drepturilor la pensie, sunt definitive. Prin consecință, deciziunile date în această materie întrunesc caracterele unui act de jurisdicție, iar nu a unui act administrativ de autori-

1) În acest sens, a se vedea decizia Casației secția III-a No. 1150 din 19 Iunie 1933, publicată în *Reperforiu de Jurisdrudență Administrativă* No. 8/934 pag. 451, prin care se casează decizia Curții de apel, care respinsese ca neadmisibilă acțiunea în contencios contra refuzului Casei pensiilor de a calcula reținerile pentru pensie, ale unui funcționar public în exercițiul funcției cas. III, 223 din 7 Februarie 1934 în *Reper. Jur. ab-tivă* 22/934, pag. 1382.

tate. Deci, este neadmisibilă acțiunea în contencios făcută contra unei asemenea deciziuni (2).

S'a decis, în fine, că după dispozițiunile art. 34 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1 August 1921, în materie de contestație la urmărirea administrația financiară statuând asupra tuturor chestiunilor de fapt și de drept deduse în judecată lor (art. 34 al. 4), procedează ca primă instanță, iar hotărârile date de ea sunt susceptibile de apel la instanța de drept comun, de unde rezultă că actele administrației în această materie nu pot fi considerate ca acte administrative de autoritate în sensul art. 1 și urm. din legea contenciosului administrativ, ci sunt acte de jurisdicțiune, cari nu pot fi cenzurate de cât pe calea apelului la Tribunal și recursului în Casație. Prin urmare, este neadmisibilă acțiunea în contencios, care tinde a se obliga administrația financiară la rezolvarea unei asemenea contestații, de oarece contenciosul administrativ nu are căderea să se pronunțe decât numai asupra drepturilor lezate prin acte administrative de autoritate (3).

REMUS C. BENIȘACHE,

Consilier la Inalta Curte de Casație

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. II-a

Audiența din 14 August 1932

Președenția d-lui AL. COSTIN, președinte

Grigore Vasilevici zis Grișa ș. a.

Decizia Penală Nr. 550. 1)

Legea pașapoartelor. Străin intrat în țară fără pașaport printr'un loc hotărît trecerii (portul Constanța). Dacă faptul intră în prevederile art. 8 din legea pașapoartelor?

Intră în prevederile art. 8 din legea pașapoartelor faptul unui străin de a fi intrat în țară fără pașaport, debarcând de pe un vas de comerț ancorat în portul Constanța.

Curtea,

Având în vedere că din instrucția cauzei se constată că Grigore Vasilevici, zis Grișa și Gheno Toneeff, au intrat în țară, în orașul Constanța, fără a îndeplini obligațiile prevăzute de legea pașapoartelor, anume au intrat prin alte locuri decât acelea hotărîte pentru trecerea călătorilor, iar Spiru Apostol Catapodis a înlesnit intrarea acelor persoane prin alte locuri decât punctele arătate;

Că, prin comiterea acestor fapte primii doi preveniți au comis delictul prevăzut de art. 8 alin. 1 din legea pașapoartelor, care cetindu-se în ședință publică, cuprinde: „Se va pedepsi cu închisoarea dela trei luni la un an, acela care va fi dovedit că a intrat sau eșit din țară prin alte locuri decât acelea hotărîte pentru trecerea călătorilor“; iar celălalt prevenit a comis delictul prevăzut de art. 8 alin. 2 din aceeași

2) În acest sens, a se vedea următoarele decizii ale Casației S. III.

Cas. III, 166 din 11 Februarie 1932 în *Jurisprudența Română* Nr. 15/932 speța 155. (rezumate)

Cas. III, 563 din 27 Martie 1933 în *Repertoriu de Jurisprudență administrativă* Nr. 10/933 pag. 614.

Cas. III, 840 din 15 Mai 1933 în *Repertoriu de Jurisprudență administrativă* Nr. 24/933 pag. 1471.

Cas. III, 429 din 26 Februarie 1934, *Repertoriu de Jurisprudență administrativă* 22/934 pag. 1378.

3) Cas. III, 1072 din 12 Iunie 1933, publicată în *Rep. de Jurisprudență administrativă* Nr. 22/933 pag. 1340.

1) Decizia în întregul ei este publicată în *Curierul Judiciar* no. 9 din 1935, pag. 155.

lege, care cetindu-se în ședință publică, cuprinde: „Aceiași pedeapsă se va aplica și aceluia, care vor fi dovediți că au înlesnit intrarea sau ieșirea din țară prin alte locuri decât acelea hotărîte pentru trecerea călătorilor“.

Că, însă, acestor preveniți urmează a li se socoti în pedeapsă timpul stat în prevenție, conform art. 41 din legea penitenciarelor;

Pentru aceste motive, Curtea condamnă pe Grigore Vasilevici Alexief, zis Grișa, Gheno Toneeff și Spiru Catapodis, să sufere fiecare câte 7 luni închisoare corecțională, cu imputarea detențiunii preventive asupra pedepsei.

(ss) Al. Costin, I. Petrescu, St. Praporgescu.

NOTĂ. — În speța de față, motivată mai pe larg în sentința tribunalului, se constată că inculpatul Grigore Vasilevici Alexief, zis Grișa, a fost adus fără să aibă pașaport, pe vasul „Filomela“, ce aparține inculpatului Spiru Catapodis. Venind în portul Constanța, vasul nu a fost îndeaproape controlat. Grigore Alexief nu a debarcat, când vasul a ajuns în port, ci mai târziu, când a fost amenințat de Catapodis, că va fi denunțat, dacă nu debarcă. Grigore Alexief a debarcat atunci pe furis, fiind atent să nu fie observat de vre-o santinelă. (Vezi sent. trib. în *Curierul Judiciar* nr. 9 din 26 Febr. 1933, pag. 133).

Faptele acestea, care nu au fost cercetate în decizia Curții, arată că introducerea în țară a lui Grigore Alexief, zis Grișa, s'a făcut printr'un punct de trecere, însă în mod clandestin. Acest inculpat nu s'a introdus în țară printr'un alt loc decât punctul de trecere. Trecerea sa s'a făcut prin punctul de trecere din portul Constanța, însă în așa fel, ca să nu fie observat.

Chestiunea care s'a pus în fața tribunalului și a Curții a fost aceea, dacă acest fapt intră în legea pașapoartelor.

Tribunalul nu a avut ocazia să se pronunțe, socotindu-se că nu este competente să judece faptul principal. (V. sent. trib.). În hotărîrea Curții, din cauza motivării succinte și arătării, că inculpatii au intrat prin alte locuri decât punctele de trecere, nu s'a mai discutat această chestiune, deși în hotărîre se spune că inculpatii s'au introdus în țară prin portul Constanța.

În cele ce vor urma, vom spune câteva cuvinte asupra acestei chestiuni. Și pentru că ea ridică și chestiunea interpretării în penal, vom cerceta pe scurt și această chestiune începem cu chestiunea din urmă.

Din interpretările, care pleacă dela lege, una din ele cercetează voința legiuitorului. După această interpretare, legea este ceea ce a vroit legiuitorul. Fr. Génys în opera sa celebră „Méthode d'interprétation et sources en droit privé positif“, a dat toată precizia acestei interpretări. „La loi, se exprime Génys, n'est pas autre chose qu'une volonté, émanant d'un homme ou d'un groupe d'hommes et condensée en une formule“. (Vol. I, pag. 265). Iar mai departe spune: „Dés lors, interpréter la loi revient simplement à chercher le contenu de la volonté législative à l'aide de la formule qui l'exprime“.

Génys s'a ocupat de interpretarea în dreptul privat. Rapoartele oamenilor în acest domeniu sunt complexe.

Necesități noi apar. Interpretarea arătată de Génys corespunde acestor necesități?

Gény răspunde la această chestiune:

„La loi n'est que l'un des nombreux éléments de l'interprétation juridique, envisagée dans son ensemble. Insuffisante par elle-même à satisfaire toutes les exigences des rapports humains qui méritent reconnaissance juridique, elle admet à côté d'elle d'autres sources formelles de droit positif, à défaut desquelles reste encore une place nécessaire à la libre recherche scientifique”. (V. op. cit. pag. 267).

Deși Fr. Gény s'a ocupat numai cu metoda de interpretare în dreptul privat și în special în dreptul civil (v. op. cit., pag. 15), interpretarea legii, arătată de el, rămâne valabilă și pentru dreptul penal. Dreptul penal nu are alte surse, cum are dreptul civil. El are numai legea. Iar legea se interpretează prin voința legiuitorului.

O altă interpretare care pleacă dela lege, detașează legea de voința legiuitorului. Legea de îndată ce a luat ființă, își are de aci înainte viața ei. Ea are un caracter obiectiv. „La loi, une fois sortie des mains du législateur, constitue un document qui vaut par lui-même sur la double base de son texte et du but social qui la rend nécessaire”, se exprimă d-l J. Bonnetcase în „Précis de pratique judiciaire et extra-judiciaire” pag. 184.

Să nu se obiecteze că părerea citată este a unui civilist.

Interpretarea arătată se găsește și la penaliști.

D-l prim-președintele Volanski, în discursul de deschiderea anului judecătoresc 1933, citează din Binding pentru a sprijini părerea, că interpretul trebuie să cerceteze sensul obiectiv al legii. „In momentul când legea este promulgată..., legea se reazimă de acum înainte pe ea însăși, ținută prin propria ei forță și plină de propriul ei spirit”. (Handbuch des Strafrechts, pag. 454; v. discursul de deschidere în *Dreptul* no. 2 din 1933, pag. 9).

Dintre aceste interpretări, cea pe care o socotim adecvată penalului, este cea dintâi. În această materie numai legiuitorul aduce norme. Interpretul nu are decât rolul să le precizeze. Interpretarea lui este strictă. De aceea el trebuie să cerceteze voința legiuitorului.

De sigur moravurile pot face și aici ca o normă să fie interpretată mai sever sau mai blând. Dar atât poate face interpretul. El nu poate să meargă „au delà”, cum se arată în formula lui Gény sau Saleilles.

Trecând acum la jurisprudență, constatăm că obșnuit jurisprudența urmează prima interpretare. Totuși și a doua interpretare și-a găsit aplicatie. Un exemplu luat din jurisprudența franceză, va confirma cele spuse. Prin modificarea din 28 Iulie 1894 a legii asupra presei, s'a dat în competența tribunalelor corecționale umeltirile anarhiste săvârșite pe calea presei. După război, când s'au manifestat curente comuniste, tribunalele corecționale au retinut și aceste fapte manifestate prin presă. Legea din 1894 a fost privită ca urmărind reprimarea curentelor vătămătoare societății. Curentul comunist a fost pus alături cu cel anarhist. Legea a fost privită astfel, ca detașată de voința legiuitorului.

În combaterea acestei jurisprudențe, iată cum se exprimă d-l Maurice Garçon:

„L'application de cette loi d'exception visait-elle une catégorie très spéciale de délinquants pratiquant une doctrine très particulière. Cependant, elle a été étendue par la jurisprudence et sert aujourd'hui à réprimer la propagande communiste. Peut-être

cette jurisprudence qui semble aujourd'hui définitivement fixée est-elle utile au point de vue social, en ce qu'elle a permis des condamnations nécessaires au maintien de l'ordre établi, elle n'en paraît pas moins contestable au point de l'interprétation de la loi pénale et marque bien clairement une tendance à la correctionnalisation des délits d'opinion. Sans doute les menées communistes ont paru aux tribunaux constituer un danger comparable à celui qui fait courir à la société les menées anarchistes. L'argument a sa valeur mais il prouve un désir d'élargissement dans l'application de la loi qui n'est peut-être pas sans danger. Peut-être eût-il mieux valu qu'une loi spéciale intervint, afin qu'il ne soit pas portée atteinte par les tribunaux au principe de l'interprétation étroite des lois répressives”. (V. La justice contemporaine, pag. 510).

Părerea citată este desigur întemeiată. Căci una este doctrina anarhistă și alta este cea comunistă. Legea din 1894 a fost făcută pentru combaterea curentului anarhist. Nu se poate veni cu aplicatia legii, în urmă, pentru combaterea altor curente.

Și acum, după cele expuse, să venim la speța supusă judecării Curții de apel. S'au văzut mai înainte faptele. Din ele rezultă că inculpații au trecut prin locul de trecere de la Constanța, însă clandestin. Chestiunea pusă este dacă acest fapt este pedepsit de legea pașapoartelor.

Legea arătată prevede, că se pedepsesc cei care au intrat sau ieșit din țară prin alte locuri decât acelea hotărâte pentru trecerea călătorilor. Legea nu ar putea deci să fie discutată. Ea este clară. Nu se pedepsesc prin urmare cei care trec punctul de trecere. Legea putea să prevadă, că se pedepsesc și cei care trec clandestin prin punctul de trecere. Putea să facă ceea ce a făcut legea vămilor. Legea vămilor, atât cea anterioară, cât și legea actuală, prevedea contrabanda săvârșită atât prin punctul de vamă, cât și prin alte locuri. Legea pașapoartelor a prevăzut însă numai situația, când trecerea se face prin alte locuri decât punctele de trecere.

Să mai menționăm, că interpretarea aceasta este aplicatia interpretării expuse mai înainte, pe care am socotit-o că trebuie urmată în penal. O facem, fiindcă și în chestia de față interpretarea opusă crede că are cuvânt. În părerea aceasta, legea pașapoartelor a căutat să sancționeze elementele ce vin în neregulă pe pământul țării. Aceste elemente pot fi periculoase. Pericolul există și când vin prin alte puncte, decât cele de trecere, cât și atunci, când trec clandestin prin punctul de trecere. Sancțiunea trebuie să existe în ambele cazuri.

Nu mai că legea nu sancționează ambele cazuri. Ci numai unul. Și anume când trecerea se face prin alte locuri decât punctele de trecere. (V. și *Vintilă Dongoroz, Perieteanu și Fulga*, în *Curierul Judiciar* no. 9 din 1933, pag. 143).

HARITON UDREA
Jude-preș. Trib. Ilfov

Conform înștiințărilor primite de la Direcțiunea poștei d-nii abonați sunt rugați ca atunci când nu primesc revista noastră la timp, în termen de cel mult 8 zile de la apariție, să ne reclame în scris neprimirea ei, pentru ca noi să putem da reclamația Poștei ca să poată face cercetări și aplica pedepse. În acest caz d-nii abonați vor avea dreptul să primească de la noi alt exemplar FARA PLATA, spre a avea colecția completă.